

Izbija vsak četrtek
in velja s poštnino
vsed in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravitelstvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobó
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 20.

V Mariboru, dne 14. maja 1903.

Tečaj XXXVII.

Poziv

prijateljem domače zgodovine.

Rojaki! Tužni položaj našega naroda zahteva, da zberemo in napnemo vse svoje fizične in umstvene moči. Politično in gospodarsko delo je sicer pri nas najbolj na površju, vendar pri tem ne smemo zanemariti znanstvenega dela, zakaj znanstvo je ona orjaška moč, pred katero se mora prej ali slej ukloniti tudi surova sila.

Najširje sloje našega naroda je zadnji čas prešinila ideja slovenskega vseučilišča v Ljubljani. V nebrojnih peticijah, resolucijah in časnikarskih člankih ter v raznih manifestacijah je dobila ta ideja svoj izraz; prodrla je celo v državno zbornico.

Toda s samimi resolucijami pač ne dosežemo cilja; treba je dejanja. Mi štajerski Slovenci tvorimo znaten del slovenskega naroda, zatoraj ne smemo biti pasivni v slovenskem znanstvu. Ni dovolj, da podpiramo občeslovenska znanstvena podjetja, ampak obračati moramo svojo pozornost posebno na naše specifično štajersko delo, in to je naša zgodovina in narodopisje.

Z naslednjimi vrsticami naznanjamo rodoljubnim rojakom v tem cziru nov, zelo važen delokrog. Priporočamo jim v vsestransko, gmotno in duševno podporo novoustanovljeno in od vlade že dovoljeno „Zgodovinsko društvo za Slovensko Štajersko“ s sedežem v Mariboru.

Vsi omikani narodi dandanes skrbno preiskujejo svojo zgodovino in z velikimi stroški zbirajo svoje starine. Saj se pa tudi res vsak omikan človek, ki še ni svojemu ljudstvu čisto odtujen, kolikor toliko zanima za svoje prednike in za prošlost svoje domovine.

Slovenski del štajerske dežele je bil pozorišče važnih zgodovinskih dogodkov in je toraj kaj plodovit za zgodovinske študije. Ali naj pustimo, da nam le tužci preiskujejo zgodovino naše zemlje, da tužci zbirajo naše starine in z njimi napolnjujejo svoje zbirke, ali naj prepustimo, da le tužci, ki ne poznajo in ne ljubijo našega ljudstva, njegove nravi in jezika, pišejo o naših starožitnostih? Neštete gomile, arhivi, knjižnice, cerkve, gradišča, narodna noša, jezik in običaji i. t. d., vse to še čaka preiskovalcev. Sicer imamo že dokaj odličnih mož, ki so mnogo storili za našo domačo zgodovino, a ti so osamljeni, ker je zanimanje premalo splošno, delo premalo sistematično urejeno. Temu hoče od pomoči »Zgodovinsko društvo«, ki bi naj družilo stare moči in budilo nove ter skrbelo, da naše starine ostanejo na naših tleh in v naših rokah.

Že večkrat se je povdarjalo, da v slovenskem slovstvu pogrešamo občeno zgodovino Slovencev, ki bi povsem ustrezala zahtevam današnje zgodovinske vede. A tako delo ne vzraste čez noč, ampak je mogoče le na podlagi mnogih podrobnih študij. Štajerski Slovenci moramo toraj s svojimi sorojaki v drugih kronovinah znašati gradivo za splošno

slovensko zgodovino.

»Zgodovinsko društvo« je potemtakem za nas nujna kulturna potreba.

A tako društvo je tudi odlično rodoljubno delo. Zgodovina sicer kot veda ne sme služiti politiki in narodnemu šovinizmu, a z druge strani je nepobitna resnica, da ravno zgodovinski spomini močno povzdigujejo narodno samozavest. Narod, ki je izgubil zmisel za svojo zgodovino, izgubi zmisel tudi za svojo individualnost in samostalnost, tak narod je blizu pogina.

Slovenski narod sicer na svoji zemlji ni imel sijajne preteklosti, a tudi spomin na prestane krivice, težave in nevarnosti bodri človeka, da ne onemaga v boju in delu trde sedanjosti. Zemlja, na kateri prebivamo, je naša last, od pamtiveka že to grudo obdeluje slovenska pest, tu imamo pradžomovinsko pravico, katero nam le zloba hoče odreči. Poznavanje domače zgodovine nam bo ojačilo tudi narodno zavest, ki je našemu ljudstvu tako živo potrebna.

Ali sme novo društvo pričakovati povoljen uspeh? Naše razmere so sicer tesne, a če se ga oklenejo vsi zavedni in omikani Slovenci, pred vsem štajerski rojaki, mu je obstanek zagotovljen. Pokažimo, da še v nas gori domorodni ogenj, da nam napredek ni prazna publicca, da nam slovensko vseučilišče ni otročja sanjarija; pokažimo, da hočemo kot narod živeti, da smo vredni imenovati svojo domovino — ponosne južnoštajerske planine, rodovitna polja, ljubke Slovenske gorice!

Listek.

Četrta božja zapoved.

Na pokopališču pri farni cerkvi so pokopavali mrliča, posestnika Jakoba Z. Malo pogrebcev je bilo; razven dveh sinov rajnega, nekaj starih ženic in otrok. »Naj v miru počiva!« rekli so duhovnik, odmolili nekaj očenašev za njegovo dušo in duše vseh vernikov, ki tukaj čakajo božje sodbe, potem so šli v cerkev se razpraviti in vsi so se razšli. Samo mlajši sin France, kakih osemnajst let star fant, je še klečal pred grobom in jokal. Vsi drugi, celo njegov brat Tone, se niso menili mnogo zanj, ne za rajnega. »Ko bi bil še kaj časa živel stari Jakob Z., zapravlil in zapil bi do poslednjega klina svojo domačijo; prav je, božja volja je, da je umrl«, tako je govorilo ljudstvo. Le mlajši sin France je vedel, da mu je bil rajni vendar oče, da je kolikor toliko skrbel zanj in da ga sedaj nikdar več ne bo videl na tem svetu.

Solnce je bilo že visoko, ko vstane France in počasi zapusti pokopališče in gre proti domu.

Ta hiša je stala bolj samotno sredi vasi. Bila je lesena, zapuščena in veliko zemljišča je spadalo k nji. Nekdaj je bila najboljša v vasi, in ljudje so lahko in dobro živeli v nji.

Še le danes pokopani gospodar jo je spravil na nič in je zabredel v dolgove, ker je pijančeval.

Doma najde France starejšega svojega brata. Sedel je pri polomljeni orehovi mizi ter podpiral težkih mislij polno glavo. Tiho sede k peči in oba brata dolgo molčita.

»Kaj bo pa zdaj?« vpraša mlajši brat France čez nekaj časa.

»Naj bo, kar hoče«, odvrne starejši brat Tone osorno.

»Očeta ni več, matere tudi ne«, de mlajši.

»Prava reč, če takega očeta ni več kakor je bil najin. To še oče ni bil«, odvrne mu Tone. — »Zapravlil je vse, pil je po krčmah, na svojega sina še mislil ni. Jaz ga ne spoznam za svojega očeta. Lahko bi mi zapustil lepo domačijo, da bi živel kakor drugi ljudje, zdaj pa je pustil same gole stene in dolgove.«

»Oh, Tone! ne govori tako, to je greh, oče so le oče, Bog jim bo grehe odpustil, spokorno in spovedani so umrli. Če so nama pustili dolgove, ne smeva se zato hudovati nad očetom, ampak gledati morava, kako jih bova s časom poplačala. Bog bode nama pomagal.«

»Kaj govoriš; bova plačala«, odgovori Tone. »Kaj sam sebe šteješ? Ti boš figo plačeval, domačija je moja, jaz sem starejši. Tebi ni nič mari naša hiša in dolgovi tudi

ne, katere je stavec naredil!«

»Saj vem, da je vse tvoje«, pravi France.

»No, torej pa molči, kaj potem govoriš! Kar ti bo gosposka spoznala iz hiše za doto, tisto ti bom vrgel pod noge, potem pa idi, kamor hočeš, jaz te ne maram. Ti nisi nič boljši, kakor najin oče, ki je vse zapravlil. Saj te je dobro poznal, zato te je rad imel, mene pa ne. To se ve da, ti si mu potuho dajal, kadar je prišel pijan domu. Če sem mu jaz očital in ga zmerjal, kakor je zaslužil, brž si bil ti s svojim jezikom vmes in ga zagovarjal.«

»Ti si četrto božjo zapoved popolnoma pozabil. Starišem se morajo slabosti priznati in prikrivati«, pravi mlajši brat.

»Le prikrivaj jih, če hočeš, zdaj se lahko prikrivajo. Poprej je bilo to drugače, in morbiti bi vendar tako ne bilo. Zato pa molči; kar ti gre, to boš dobil. Kakih petnajst goldinarjev ti bodo prisodili, namesto dve ali tri sto, potlej pa pojdi. Jaz bom že sam gospodaril bolje od očeta in tebe, ki si ga zagovarjal.«

»Ne bom ti delal napotja, svet je velik«, pravi France in začne jokati. Da je brat tako neusmiljen in trdega srca, da še po smrti ne odpusti očetu, in da ga precej goni od domačega praga, to ga je bolelo.

»No, še tega je treba, da boš tu cvilil

»Zgodovinsko društvo« bo imelo častne, dopisujoče, redne in podporne ude. Prve in druge bo imenoval le občni zbor, redni ud pa postane lahko vsak, kdor plača enkrat za vselej 100 K ali vsako leto 5 K. Podporni ud pa lahko postane, kdor podari društvu kako manjšo svoto ali kak znatnejši predmet za knjižnico ali muzej.

Udmino sprejema začasno g. dr. Radosl. Pipuš, advokat v Mariboru.

Upamo, da ta poziv najde glasen odmev med zavednimi rojaki vseh stanov.

V Mariboru, dne 11. maja 1903.

Osnovni odbor.

Velikanski požar v Slovenj. Gradcu.

Strašna nesreča je zadela zadnjo nedeljo mesto Slov. Gradec. Ogenj je upepelil tretjino mesta. Bilo je 1/4 3. V farni cerkvi je bila ravnokar popoldanska služba božja, ko začne naenkrat udarjati zvon, naznanjajoč ogenj v mestu. Ljudje so hiteli iz cerkve. Ravno blizu cerkve v cerkveni ulici, v hiši Požganovi je izbruhnil ogenj. Močen veter je pihal in ko bi trenil, bila je cela cerkvena ulica, okoli 24 hiš, v enem plamenu. Potem je posegel ogenj na zadnji del mesta proti gostilni »Sandwirt«, užgal poslopja po glavni ulici do Winklerjeve hiše, preskočil to in sosednjo hišo ter upepelil dalje poslopja v ulici proti cerkvi. Sedaj je začel goreti tudi stolp, ki je s škodlami krit. Skodla za škodlo se je užigala kakor lučica za lučico in nazadnje je bila vsa streha v polnem ognju. Pri »Sandwirtu« je posegel ogenj tudi na Writzmanovo hišo in odtod je zanesel veter iskre na obe poslopji Lobejevi, ki sta se takoj užgali. Vse, kar je gorelo, užgalo se je v kratki četrturi, tako hitro se je širil ogenj. Pospeševal je to hitrost močan vihar in pa okolščina, da so v pogorelem delu mesta bile hiše krite večinoma s škodlami. Vse skupaj je zgorelo 49 posestnikom 68 poslopij in pa cerkveni zvonik.

Prva pomoč.

S krikom in vikom so hiteli ljudje skupaj, ko je naznanil zvon ogenj v mestu. Na gašenje v prvem trenutku ni bilo misliti. Ljudje so hiteli v hiše, nosili iz njih otroke ter vlačili pohištvo iz sob. Pri enonadstropnih hišah je letel kos za kosom iz oken. Bilo je treba največje naglosti. Živine se je dalo le malo rešiti. Čudovito moč imajo ljudje v nesreči! Možje so vzdigovali kar cele zaboje sami, ženske po dve skupaj z lahkoto nosile polne

omare čez ulice. Vse je pomagalo reševati, kjer še ni bilo ognja.

Žalostni prizori.

Četrť ure je minolo komaj in 68 poslopij je bilo v ognju. Prebivalci hiš so morali pobegniti iz stanovanj. Za njimi je švigal plamen in pokalo in podiralo se je tramovje. Ženske so hitele iz hiš z razprostrtimi rokami ter glasno jokale in plakale. Možje so se še ozirali nazaj, a vsako upanje je bilo zastoj. Tolažili so žene, a tudi samim so se udirale debele solze čez lica. Otroci so bili bleđi in prestrašeni, se plaho stiskali ob svoje rešitelje ter sedaj in sedaj vriščeče zajokali.

Tam je stal mož, žena in hčer. Gledali so na plamen, ki je hlastno požiral njihovo hišo. Ničesar niso rešili, razven kar so imeli na sebi. Obupno je vila žena roke, hčerka jokala in tudi mož se je solzil kot majhno dete. Vse je izgubil, kar si je v teku let pripravil! Zopet mora znovega začeti...! Žena drži stol v roki. »Kaj ste rešili?« jo vprašamo. V prvim strahu je zgrabila za stol, bežala ž njim iz plamena, a drugokrat se ni mogla več vrniti. Nekaj malenkosti še so ji rešili drugi dobri ljudje. Ob majhnem kupičku je stala, držala preplašena za stol ter se z obupnim obrazom ozirala sedaj na rešeni kupiček, sedaj na gorečo hišo. Mož ni bil doma, odšel je za zaslužkom. In ko se vrne, našel bo prazno pogorišče...

»Kje je moje dete, kje je moje dete? Z enim sem se rešila, drugega ni!« In obupno je kričala ter iskala izgubljeno svoje dete. Ko smo ji pokazali rešeno dete, pritiskala ga je na svoje srce ter bila vsa srečna.

Ker se je bilo bati, da se pōdere stolp na cerkev, prebije obok ter nastane ogenj v cerkvi, odneslo se je sv. Rešnje telo v Stari trg. Ljudje so pobožno poklekali in solze so se jim udirale, ko je hitel duhovnik mimo njih s sv. Rešnjim telesom.

Dogajali so se srce pretresujoči prizori...

Goreči zvonik.

Pri cerkvi je zgorela le stolpova streha. Cerkev je krita s kamnitimi ploščami in torej tu ni bilo toliko nevarnosti. Da pa pri zvoniku ogenj ni posegel na oder zvonov in na zvone same, zahvaliti se je neustrašenosti nekaterih mož in fantov iz Lehna, ki so vkljub smrtni nevarnosti šli v zvonik, ovijali tramovje z mokrimi capami ter metali zgorele podmostke s strehe. Vodil jih je njih vrli župan Plesnik.

Požarne brambe.

Domača požarna bramba je delala neumno. Prva je prišla na pomoč požarna

bramba iz Dravograda, kmalu za njo iz Šmartna, Velenja ter Šoštanja. S posebnim vlakom je došla požarna bramba iz Maribora. Tudi več drugih požarnih bramb je prihitelo na pomoč, vseh skupaj 10. Iz Celovca so prišli vojaki. Osobito se je odlikovala pri tem požaru kmečka požarna bramba iz Šmartna pri Slov. Gradcu.

Kako je ogenj nastal?

Pravi se, da je Požgana vsipala še tleči pepel na smetišče, ki se je potem užgalo. Prebivalstvo je razjarjeno zaradi njene nemarnosti in jo je hotelo samo kaznovati. Le mirnejši ljudje so to zabranili.

Velika škoda.

Škoda, ki jo je naredil ogenj zadnjo nedeljo v Slov. Gradcu, znaša po cenitvi politične oblasti okrog 702.000 kron. Od teh 702.000 K bodo dobili komaj 150.000 K od zavarovalnic, ker niso bili vsi zavarovani in nekateri le za majhne svote. Nekateri so rešili le, kar so imeli na sebi. Mnogim je zgorel tudi denar. Mesarju Martu je zgorelo 23 svinj in 1600 K. Veliko uboštvo vlada v mestu.

Pomoči je treba.

Nesreča je velika in zato je treba hitre pomoči. Od mnogih stranij že prihajajo velikodušni darovi za pogorelece. Cesar sam je daroval 10.000 K. Slovenjegraški Slovenci so izvolili poseben odbor, da nabirajo tudi med Slovenci prispevke za ponesrečence. V odboru so gg.: I. Jazbec, veleposestniki Iv. Kac, Fr. Verdnik, Jos. Rotovnik in knjigovodja Jak. Vrečko. Tem gospodom se naj pošljejo darovi, ki se bodo potem v naših slovenskih listih objavili. Pokažimo Slovenci svoje usmiljeno srce!

Državni zbor.

Dunaj, 12. maja 1903.

Postava zaradi uradniških varščin

se je v seji dne 12. maja sprejela. Dozdaj so morali uradniki gotovih vrst, predno so nastopili svojo službo, vložiti primerno denarno zastavo. Kakor je »Sl. Gosp.« že naznanil, je vlada predložila pred nekim časom postavni načrt, naj se te varščine opustijo. Vlada trdi, da so te varščine mnogo premajhne, da bi mogle pokriti slučajne goljufige. Postava se je torej sprejela; pa odklonil se je nasvet dr. Heilingerja, naj se opustijo tudi varščine c. kr. notarjev.

Postava radi nedeljskega počitka v prodajalnicah.

Nekateri trgovci izkoriščajo neprimerno svoje uslužbenca, da morajo po 14 do 18 ur

in jokal kakor mlada mačka. Kaj pak!« reče Tone.

Oba sta zopet dolgo molčala.

Bilo je poldne, nobeden še ni jedel. Tone vstane, gre za peč, vzame veliko skledo s police in dve žlici. Bil je ostaneč sinočne večerje. Postavi na mizo in začne jesti.

»Pojdi jest, če hočeš«, pravi Francetu.

»Ne bom; Bog ti blagoslovi!«

»Tudi dobro; joka ne boš sit!«

Takoj potem mlajši brat vstane in odide iz hiše.

»Pojdi kamor hočeš«, godrnja Tone, sprazni skledo, in jo zopet postavi na polico. — Kake pol ure po tem se vrne France v hišo. Imel je pod pazduho culo.

»Kaj boš?« vpraša Tone.

»Grem!« odgovori France.

»Kam?«

»Svet je velik, Bog je povsod. Doma vidim, da sem ti nadležen, da me podiš, zato grem.«

»Kdo te podi? Jaz sem le hotel reči, da ti ne boš gospodaril. Pri hiši si pa lahko, dokler ti dote ne dam. Potem lahko greš služiti, ali se oženiš, ali kar ti drago. Tega ti pa nisem rekel, da takoj pojdi.«

»Čim prej, tem bolje je, ker mora biti. Daj mi roko za slovo, in Bog te obvaruj!«

Tone podá bratu roko, a gleda v stran

in ne stisne je nič, ne reče nič, kakor: »Saj menda te ne bo vrag daleč ponesel?«

»Daleč grem. V Trst najprej in potem še kam dalje. Če se več ne vidiva, moli zame, jaz bom pa za-te«, pravi France in si obriše solzo.

»E, rajši vsak za-se moliva, kaj bi to! Kadar boš hotel doto, pa pridi ponjo. V spomladi, če lan ne pozebe, morebiti ti bom že vrgel tiste krajcarje«, to izrekši odide Tone na vrt, vzame motiko v roke in začne tolči grudje po brazdah novorazorane njive. Še mar mu ni, da je danes pokopal očeta in da je brat šel Bog ve kam. Prav je, da ju ni več — obeh, misli si samopašnik. Oče je zapravljjal, brat pa mu je pri hiši. Delam lahko sam, jem lahko sam. Tako si bom zopet kaj opomogel v gospodarstvu.

France pa je s svojo culo postal vrhu hriba zunaj vasi, ozrl se najprej proti cerkvi, kamor je od otročjih let hodil molit, proti pokopališču, kjer oče in mati počivata v miru, potem proti domači hiši, kjer je ostal trdosrčni brat. Za hip ga obide jeza in si misli, takega brata kakor ga imam jaz, ga nima nihče na svetu. Ni vreden, da bi ga kedaj obiskal. Nikoli ga ne bom ničesar prosil, naj le ima tisto mojo doto, lakomnik, naj ima domačijo sam; pa tudi pomagal mu ne bom nikdar. A takoj zopet pravi: »Brat je

moj, tiste matere sin kakor jaz; naj bo takšen ali takšen, brat je. O mati! ljuba mati! ljuba mati, kaj bi vi rekli, ko bi to učakali! Prav je menda, da ste umrli in vendar bi vas rad videl živo, rajši, kakor bi imel vse bogastvo sveta. Bog te obvaruj, domača vas! Bog te obvaruj, brat, Bog ti daj srečo! Težko, da bi me kedaj videl!«

* * *

Tone je bil odslej sam gospodar pri hiši. Najpridnejši in najdelavnejši kmet je bil v vsej vasi. Delal je dan na dan kakor črna živina, storil toliko kakor drugi trije. Privoščil si je malo, ni se upal niti enkrat do sitega najesti, nikdar ni pokusil vina ali drage, drage pijače. Dasiravno je bil sam svoj, ni govoril, niti se pečal s sosedi; hvalili so ga vendar, da je ves drugačen kakor njegov oče, da pridno plačuje dolgove, redi živino in vzorno kmetuje.

Šest let po tem je bila Tonetova domačija zopet dobra, brez dolga. Tone je bil trideset let star in mislil se je ženiti. Ker pa je bil nekako oduren, izpodletelo mu je povsod, kamor se je obrnil, nobeno dekletu ga ni maralo. Ker se v obližju ni dalo, šel je Tone v sosedno vas. Tam ga ljudje niso poznali. Razložil je svoji nevesti, da je kmet brez dolga, da ima dobro zemljišče i. t. d.

na dan opravljati svojo službo. Nimajo nobenega počitka niti ne ob nedeljah. Socijalno politični odsek predlaga torej, naj se skrbi po trgovinah delo ob nedeljah. Vsaj od 12. ure opoldne — ob nedeljah namreč — naprej bi se ne smelo več siliti teh uslužbencev, da ostajajo pri delu.

Obravnava o tem postavnem načrtu se je začela v torek, dne 12. majnika.

Predlaga se tudi sledeči poziv: C. kr. vlada se pozivlje, da se v najkrajšem času predloži postavni načrt, da se vpelje popolni nedeljski počitek po raznih pisarnah, kakor po notarijskih, odvetniških in drugih kancelijah.

Nemiri na Hrvaškem.

»Slovanska zveza« je spravila v državnem zboru razgovor o surovem postopanju Mažarov proti Hrvatom. Po pogodbi med Hrvatstvom in Ogrsko ne sme biti razobešana na hrvaški zemlji mažarska zastava, niti bi se ne smeli napravljati napisi razun v hrvaškem jeziku. A zadnji čas so oholi Mažari začeli razobešati po državnih poslopih na Hrvaškem n. pr. po kolodvorih mažarske zastave. Hrvaški narod se je temu uprl; a mažarska vlada je poslala orožnike in vojake, da napravijo mir v deželi. Zapirali so nedolžne ljudi, tekla je kri, več Hrvatov je že ubitih, mnogo Dalmatincev se je že izgnalo iz Hrvaške, veliko so jih zaprli. Poslanec Bianchini je v družbi z mnogimi drugimi slovanskimi tovariši vložil interpelacijo na ministrskega predsednika, kaj namerava storiti, da se napravi konec krivicam, katere se gode Hrvatom v banjevini? Dr. Körber je na to vprašanje odgovoril, da na te stvari, katere se gode v drugi državni polovici (v ogrski), ne more odgovarjati, ker se ne more vmešavati v onostranske notranje zadeve. A Hrvati iz banevine zahtevajo od svojih rojakov v državnem zboru, naj se zavzamejo z vsemi močmi, da se odpravijo velike krivice, katere se jim godijo. V tej zadevi je imela »Slovan. zveza« posvetovanje v svoji seji dne 12. t. m.

Glasovanje o dr. Kohnu.

Ker se ni moglo v torek 5. maja izvršiti glasovanje zastran olomuških stvari, se je to zgodilo dne 12. maja. Predlog se je sprejel po večini glasov.

Nesreča v Slóvenjem Gradcu.

Dne 12. majnika se je vložil v zbornici

nujni predlog v pomoč pogorelcem v Slov. Gradcu. Podpisali so ga štajerski poslanci obeh narodnosti.

Nemiri na dunajskih visokih šolah.

Že dalje časa napadajo nemško narodni visokošolci tiste svoje tovariše, ki so člani katoliških društev, ki se nočejo dvobojevati in so dobri avstrijski državljani. Pretečeni teden so nemški narodni dijaki zopet napadli svoje katoliške tovariše. Ko so poslednji prepevali cesarsko pesem, so jih prvi zasmehovali. To se sme goditi na avstrijskih visokih šolah! Krščansko socijalna poslanca Prohaska in dr. Weisskirchner sta v seji dne 12. maja interpelirala dr. Körberja in naučen. ministra dr. Hartlana, kaj hočeta storiti, da se taki škandali ne bodo več ponavljali. Dr. Hartel je odgovarjal in grozil, da bo dal šolo zapreti, če se ne vrne red in mir. Pruski poslanec Franko Stein je predlagal, naj se o tem odgovoru ministra začne v prihodnji seji — v petek — razprava. Ta predlog se je sprejel.

Dopisi.

Iz Brega. Stric Zelenik so hudo jezni. Ne samo barve, ampak tudi že svoje ime spreminjajo od jeze, tako, da se že nekaj časa sem podpišejo »Selenik«, ker je tako bolj po gosposko. Imajo pa za to še druge tehtne vzroke.

Modri hajdinski občinski očetje so jih namreč pooblastili, da bodo šli za občino volit v okrajni zastop, kojemu je sedaj načelnik njihov sorodnik istega imena. Da jih pa volilci ne bodo zamenjavali s sedanjim načelnikom, spremenili so pisavo imena. In to je prav pametno; sicer bi se utegnulo pripetiti, da bi jih silili prevzeti načelnišvo okrajnega zastopa, a tega pa stric na noben način nočejo. Jezijo se pa stric in gospod Selenik zato, ker jim ne gre v glavo, da se je nekdo predrznil dregniti njihovega ljubljena »korondiča« in opozoriti nanj tistega požrešnega pajka, ki hrusta tako nesnago. Kovačnica bi se podrla in sosedovi tetici, ki tudi visoko čislajo Zelenikovega »korondiča«, bi žalosti srce počilo, ko bi se utegnil nekega dne prikristi oni ničvredni pajek in bi pohrustal mastno pečenko. Vidite torej, da je stričeva jeza opravičena, kajti oni že vejo,

kaj je prav in kaj ne, ker oni sploh vse najbolj razumejo, in ker so zraven Cebeja najbolj pametni in učeni na Hajdini. Ta dva moža sta glava hajdinske občine in s pomočjo svojih »služabnikov« vse tako modro naprej peljata, da Hajdinci občudujejo bistroumnost teh mož. Mnoge zasluge za to pa ima njiju prijatelj, Maks Stražil; to je tisti »mali« breski učenjak, ki zna celo brati »Gesetzbuch« in delati znamenja za paragrafe.

Tako, ljubi stric, za danes sva se menda dovolj zmenila, če bo pa treba, še prihodnjic več. Zdravi bodite, stric!

Iz Polzele. Čudimo se, ko beremo, kako se po drugod ljudje selijo v Ameriko; k nam pa se tako radi priseljujejo. In kdor je enkrat tukaj, ne bo lahko šel iz Polzele; kupi si kos zemljišča, si postavi hišico, in tako raste naš kraj, kakor redkokje v Savinjski dolini. Kaj še le bo, ako doživimo železnično zvezo s Kamnikom! Seveda ni vse dobro, kar se k nam naseli, za marsikoga bi ne bilo skoda, ko bi bil ostal tam kje v deveti deželi!

Napredek! Pred nekaterimi leti pri nas ni bilo ne duha ne sluha o kakem društvu. Zdaj imamo že kar dvoje. Nekaj let sem že deluje prav koristno naše »katoliško bralno društvo.« Žalibog je domačini še premalo podpirajo. Ima že lepo število dobrih knjig udom na razpolago, napravilo je že nekatere veselice, lani je začelo z gledališkimi predstavami. V najnovejšem času je dobilo to društvo sestrico: podružnico družbe sv. Cirila in Metoda. Ker beremo po časnikih, kolikega pomena je za Slovence to društvo, smo se te podružnice zavedni narodnjaki razveselili, ter bi samo želeli, naj ne bi hiral, kakor n. pr. sosedna v Braslovčah. Na dan ustanovitve nam je napravilo to društvo dve predstavi: »Svoji k svojim« in pa »Na Osojah«. Ker ne znam takih iger prav presojeti, rečem le, da je bil oder lepo pripravljen, in da so se morali igralci z dolgo igro pač veliko truditi. Ali vse navdušenje nas je minulo, ko smo slišali, da se je po končani igri vršila neka točka, katere nismo brali na vsporedu, namreč — ples. Tega pa že kar, sem rekel! Upamo, da je bilo to prvi in zadnjikrat. Kako zvezo imata neki sv. Ciril in Metod s plesom? Ali ima to društvo s

Tako se mu je naposled vendar posrečilo; oženil se je in dobil nekaj stotakov z mlado ženo. Vendar s tem kupičkom je dobil mačka v žaklji. Deklice ni poznal prej, spoznaval je še le ženo. Bila je huda, delala ni rada, pač pa je rada dobro živela. Dobila ga je čisto v pest, vse je moralo tako biti, kakor je ona hotela. A pregovor pravi, da gospodinja tri ogle hiši podpira, gospodar samo enega. To se je pri Tonetu kmalu pokazalo. Vse je šlo rakovo pot; dolgovi so se vračali, v hlevu je bilo manj živine, na dvoru manj gnoja, na polju slabše pridelek, davki pa vedno večji.

Bog je Tonetov zakon na drugi strani blagoslovil z obema rokama; podelil mu je lepo kopico otrok. Vsem tem pa je bilo treba preskrbeti jedi in obleke. Tako je imel Tone skrbi čez glavo, da ni mogel mirno spati. Začelo se mu je hudo goditi. O bratu svojem ni nikdar slišal ničesar. Ne pisma, ne drugega poročila ni bilo o njem. Sploh so mislili vaščanje, da je umrl. Tone se ga je nekterikrat domislil, dasiravno mu je bil spomin na njega grenak. Ker je imel otroke in ženo, spoznal je, kaj je ljubezen. Spoznal je, da do brata svojega in do svojega očeta nekdanj ni imel nobene ljubezni. Misli je, kako hudo bi pač bilo, ko bi moj otrok mene tako rad imel, kakor sem jaz očeta pred in po smrti! Ko bi kateri mojih otrok brate in sestre svoje tako grdo odpravil iz hiše, kakor sem jaz svojega brata!

Tako je včasih mislil in vest ga je pekla. Ker je videl, da nima nikjer sreče, da gre vse od leta do leta na slabše, prišla mu je misel, da ga Bog kaznuje. Ta misel

ga je strašila noč in dan, ni se je mogel iznebiti. Dostikrat se mu je sanjalo, da vidi očeta, kako mu očita, da je grdo ravnal z njim; da vidi brata, kako je pri tujih ljudeh onemogel in na smrt bolan brez postrežbe. Začne bolj pogosto moliti, da bi utolažil vest in pregnal skrbi, toda ni se dalo. Vest je bila še hujša. Da bi jo ukrotil, uda se tisti pregrehi, ki jo je očetu tako brezsrčno očital, pijančevanju.

Pozno po noči je bilo nekega dne, ko pride vina poln domov. V hišo se ne upa; tam je žena, huda bi bila. Tam so otroci, grdo bi ga gledali, kakor je on nekdanj gledal očeta, če je v enakem stanu prišel domov. Zleze toraj pred hlevom v slamo in pade, kakor bi ga ubil. Tabak je kadil; žareča pipa mu pade iz ust na slamo. Predno je še zaspal, razsveti se okoli njega — slama je v ognju. Zdaj ga je minila vsa pijanost, preplašen zakriči, vstane in jame z rokama in nogama teptati ogenj. Ali prepozno je. Kakor blisk naglo se razširja plamen okrog njega.

Predno pritečejo na njegov krik sosede, vnela se je že slamnata streha na hiši, na hlevu, na skednju, vse je suho, vse gori — vsaka pomoč je zastoj. Tone se je valjal kakor nor po vrtu. Izgubljeno je bilo vse kar je imel, pepel je bila njegova hiša, pepel poljski pridelek, njegova hrana za zimo. — Ostala je še zemlja, polje in gozd. Gozd je bil že rajni oče posekal, zdaj je rastlo mladovje, mnogo ni bilo vredno. Polje pa je bilo zadolženo, ni bilo več njegovo.

»Vse je izgubljeno, Jezus pomagaj!« kričal je Tone. Pomagalo ni vse nič. Kar je, to je. Naenkrat je bil — berač.

Da je Tone zažgal svojo domačijo sam iz svoje nerodnosti, tega ni nihče vedel. Nikomur si ni upal povedati, celo ženi ne. Ravno zato, ker je to sam vedel, peklo ga je še bolj. To je očitna roka božja — očitala mu je vest. — Ti si svojega očeta pisano gledal, če je prišel v svoji slabosti domov, ti si ga zmerjal, ti si mu želel smrti. Zato te je zadela šiba božja. Ti si podoben tistemu Noetovemu sinu Kamu, o katerem se bere v svetem pismu, da je pijanega očeta zaničeval in sramotil, zato ga je oče preklel in Bog zapustil. Ti si podoben Jožefovim bratom, ki so mlajšega brata od doma prodali v tuji svet. Tako mu je govorila vest in potrj je bil tako, da ni mogel ničesar začeti. Še bi bil rad sezidal novo hišo s pomočjo dobrih sosedov, ali ni se upal tega lotiti, mislil je vedno, da ga je Bog zapustil. Upniki so se oglašali po vrsti. Kar je ostalo, to so prodali in razdelili med seboj. Niso gledali in poslušali mile prošnje uboge žene, ne ubogih otrok. Neusmiljeni so vzeli vsak svoje.

Eden njegovih sosedov je bil dober mož. Videč tako nadlogo in revščino, je ponudil svojo stransko hišico Tonetovi družini za stanovanje. Drugi pa so jim dajali živeža tako dolgo, da je prišla pomlad.

Če ravno je bil ubog, vendar svoje stare navade ni opustil, ampak zapil je tudi zdaj vsak krajcar, katerega si je kot dninar prislužil, da je udušil svojo očitajočo vest. Neko zimo našli so ga zmrzlega na cesti; napil se je žganja ter obležal. Za družino pa je morala skrbeti občina.

Tako kaznuje Bog tistega, ki zaničuje svoje stariše. **Marija Kolbl.**

tako lepim imenom, skriven namen, plese prirejati, mu bomo odločno nasprotovali! Skrbite za pravo omiko in pospešujte to, kar nas, posebno naše mlade ljudi blaži. Slišimo, da bo »bralno društvo« v kratkem priredilo gledališko predstavo. To pač to, bomo prišli!

Narodne zavednosti nam je še mnogo treba. Tam okolu kolodvora vzdiguje nemčurstvo svojo glavo. Tam imamo po nepotrebnem »Gasthaus zum Hirschen«, tam blizo je pričel bivši učitelj Kunstič, dobroznan v Sentilju pod Gradičem in na Zdolah, kjer je nekdanj služboval, »nemško šolo«, v katero pošiljajo celo nekateri Braslovčani svoje otroke. Ta mož je dopisnik »Slov. Naroda« in ljubljene nemškega sulferajna. Zdaj pa veste zadosti!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovensko politič. društvo za slovenjegraški okraj zadnje nedeljo ni imelo napovedanega shoda v Slovenjgradcu. Pred zborovanjem je že izbruhnil strašni ogenj v mestu in zborovalci so pomagali reševati, kar se je sploh dalo rešiti. Zborovanje se priredi v poznejšem času.

Važno posvetovanje. Na povabilo g. Korosca so se zbrali danes predpoldan v Mariboru nekateri rodoljubni možje in mladeniči, da se posvetujejo o organizaciji izobraževalnih društev in mladeniškega gibanja.

Mariborske novice. Minuli teden je padel 18leten mizarški pomočnik Ant. Gradišnik, doma iz Bohove, tako nesrečno razlestve, da si je zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Dne 8. t. mes. je povozil brzovlak ob 3/4.1. uri popoldne pri prehodu na tržaški ulici neko kravo, katero je raztrgal na drobne kosce. — V sredo, dne 6. t. m. je povozil črkostavec Leo Wolf dekle Jožefo Gselman s svojim kolesom. — V Mariboru se je ustrelil v neki gostilni 43letni oženjeni Anton Saje, strojevodja mestne klanice v Gradcu. Zasedovala ga je baje sodnija zavoljo poneverjenja. — V nedeljo 10. maja je prišel pod vlak železn. čuvaj K. Saboter. Odrezalo mu je obe nogi. Ponesrečenega so prepeljali v bolnico. Saboter je star 45 let, oženjen in oče jednega otroka. — Trgovcu z mešanim blagom v Leitersbergu, Jos. Karner je ukradel v nedeljo, dne 10. maja neznan tat v Mariboru kolo.

Porotne obravnave v Mariboru se pričnejo 8. junija t. l. Nastopni slučaji pridejo pred porotnike: 8. junija sodnijski sluga Prah zavoljo zlorabe uradne oblasti, uradnega poneverjenja in goljufije; 9. junija L. Belec zavoljo istega prestopka kakor prejšnji; 10. J. Slaček in J. Breznik zavoljo posilstva in goljufije; 15. in 17. junija J. Šalamun zavoljo umora.

Izžrebani porotniki pri mariborskem porotnem sodišču za prihodnje porotno zasedanje: glavni porotniki: Auer Ludovik, branjevec; Gottlich Mihael, mizarški mojster; Eisl Franc, mizarški mojster; Hruza Mihael, agent; Laufer Jožef, gostilničar; Kosér Anton, trgovec z deželnimi pridelki, vsi v Mariboru; Janez Reibenschuh, posestnik in gostilničar v Poberžah; Herman Kapaun, gostilničar in posestnik v Pekarski vasi; Woschnagg Vincenc, tovarnar in Serne Mihael, trgovec v Rušah; Anton Krasnjak, posestnik in trgovec z lesom v Krecenbahu; Dobaj Ferdinand, posestnik v Bistrici ob kor. žel.; Hlade Franc, posestnik na Šobru; Šantl Aleks, posestnik v Spod. Valcu; Hauptman Jožef, posestnik v Dobrenji; Hölzl Janez, gostilničar in župan v Rančah; Ledineg Leopold, posestnik v Polički vasi; Kramberger Karol, župan v Kanži; Supanič Ignac, posestnik v Vajgnu; Grašič Mihael, posestnik v Pivoli; Schröfl Aleksander, hišni posestnik in Kratzer Karol, mizarški mojster v Ptuj;

Macun Jožef, posestnik in krojaški mojster v Vičah; Marčinko Franc, posestnik in gostilničar v Rogoznici; Turkuš Janez, posestnik v Majšpergu; Reiher Anton, posestnik v Cirkulanah; Rabosek Janez, posestnik v Rabeljah; Murkovič Tomaž, posestnik v Zavrču; Alt Ignac, veleposestnik in gostilničar v Cerkevniku; Eilec Jožef, posestnik in gostilničar v Gornji Ročici; Steinbrener Vincenc, grajščinski oskrbnik v Negovi; Hauptman Ignac, veleposestnik in gostilničar v Križevcih; Thurn Julius, c. kr. notar in Hercog Ferd., trgovec v Ljutomeru; Wrentschur Karol, usnjarski mojster v Marnbergu; Urban Mihael, posestnik v Vuzenici. Nadomestni porotniki: Pirhan Franc, trgovec; Quandest Franc, speditér; Matzhöld F., gostilničar; Turk Ant., trgovec s pohištvo; Rožanc Franc, gostilničar; Stossier Primož, mesarski mojster; Pichler Raimund, sodarski mojster; Pergler Franc, kolarski mojster; Pachner Karol, zasebnik, vsi v Mariboru.

Cesar je potrdil izvolitev g. Mihaela Starkl načelnikom in g. Franca Simonič načelnikovim namestnikom okrajnega odbora Sevnica ob Savi.

Občinske volitve. Pri občinskih volitvah v Črešnjevcu je v prvem in drugem razredu zmagala slovenska stranka proti nemškutarjem. — V Hočah so si pridobili Slovenci 5 glasov v občinskem odboru, a večino 7 glasov še ima nemška stranka. — Na Črni gori so se zadnje občinske volitve razveljavile. Slovenci, pazite na volilne imenike, da bodo vaši volilci vsi zapisani!

Na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se bode vršil od 15. do 20. junija tečaj za viničarje in sadjarje. Natančneje je razvidno iz razglasa med inserati.

Pred nakupovanjem srečk, katere prodaja v Mariboru in okolici neki Janez Ceinko iz Ptuj, svarimo vsakogar. Več oseb je goljufal, da so kupile srečke. Torej pozor!

Iz šole. Deželni šolski svet štajerski je dovolil nemškemu »Schulverein« odpreti nemško šolo v Šoštanju in je odobril za učitelja Schuena. Za nadučitelja v Ljubčno pride g. Karol Wisiak iz Gor. Rečice, za nadučitelja pri Sv. Martinu v Rožni dol. ondotni učitelj g. Ivan Kvac, za učitelja in šolskega voditelja na šoli v Plešivcu je imenovan g. Jernej Pavlič, za učitelja v Studencih g. Karol Mayer, za učitelja pri šoli v Polensaku prov. voditelj g. Jožef Gorup, na deški meščanski šoli v Mariboru učitelj v Bodenbachu g. Friderik Jäger, na deški šoli v Mariboru prov. učitelj istotam g. Franc Rus, na šoli v Vidmu za učitelja proviz. učitelj istotam g. Ivan Pavlovič. Za učitelje so dalje imenovani: na šoli v Cirknici proviz. učitelj g. Avgustin Lukežič, na šoli pri Sv. Juriju na Donački gori g. Ivan Mahorko, na šoli v Pletrovici g. Jožef Mithans, na šoli celjske okolice g. Franc Voglar, na šoli v Studencih učiteljica gospa Elizabeta Mayer, na ljudski šoli v Selih gdč. Karolina Kranjc, na šoli na Ptujski gori gdč. Alojzija Dostal, na šoli na Ponikvi gdč. Ana Klein, na šoli pri Sv. Florijanu ob Doliču gdč. Marija Rupnik. Za pomožnega učitelja za celjski okraj je imenovan učitelj v Ponikvi g. Franc Auernik. — Upokojena sta nadučitelja g. Ivan Rupnik pri Št. Lovrencu in g. Fr. Slemenšek v Podčetrtku.

Selnica ob Dravi. Preteklo je že par mesecev, kar so nas zapustili č. g. kaplan Jakob Palir, vendar se jih še vsakdo s hvaležnim srcem spominja. Osobito se sme to reči o naši šolski mladini. Bili so ves čas svojega bivanja v Selnici velik prijatelj in podpornik revnih učencev, kar so neštetokrat pokazali z dejanjem. Posebno blag spomin pa so ostavili s tem, da so darovali tukajšni narodni šoli povodom svojega odhoda nad 100 K v svrhu nabave učil. Bodi jim na tem mestu izražena prisrčna zahvala za veliko-dušni dar. Bog plati!

Nesreče. Zidar Franc Soba iz Anove pri Vidmu je padel 10. t. m. v Kremeni pri zidanju studenca v globočino ter se tako

močno poškodoval, da je kmalu umrl. — V Ptuj je povozil s kolesom V. Žitnik 5. t. m. učenca Orešek iz Brega. Fant si je zlomil pri tem levo nogo. — V Ločičkem vrhu je vtonil trileten sinček posestnika Blaža Pihler v domači mlaki. Otrok se je blizo hiše igral ter zašel k mlaki, kjer je našel zgodno smrt. — V premogovniku pri Trbovljah je pri razstreljenju raul odleteli kamen premogarja Jož. Judeš. Kamen mu je zlomil rebra ter rnil smrtnonevarno pluća. — V Rušah je odtrgala dne 10. t. m. 12letnemu Antonu Pavlič, sinu žagarja Gregorija Pavlič, žaga nad laktom roko ter palec na desni roki. Prepeljali so ga v mariborsko bolnico.

Umrl je na Krčevinah pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža g. Ivan Trstenjak v 86. letu svoje starosti. Bil je izvrsten narodnjak tar vrl vzgojitelj svojih otrok, ki zavzemajo častna mesta na Slovenskem in Hrvaškem. N. v m. p.! — Nagle smrti je umrla dne 29. m. m. Marjeta Gajzer, kočarja žena v Janškem vrhu. Sumi se, da ni umrla naravne smrti. — Pri Sv. Jakobu v Slov. gor. je umrla dne 3. maja blaga in občepriljubljena deklica Julijana Lorber, hči posestnika. Bila je žrtev med mladino zelo razširjene sušice. Pri veličastnem pogrebu so nosile njeno krsto samo belo oblečene tovarišice, ki so ji zapele na pokopališču »Tolažnico« v slovo. Sveti ji večna luč! — V Janževem vrhu pri Ribnici ob kor. žel. je umrl 3. t. m. vrl posestnik Franc Rebernik v 71. letu. Naj v miru počiva! — V Vidmu je umrl 8. t. m. tamošnji poštar in župan gosp. Ivan Novak. Pogreb je bil dne 10. t. m.

Ogenj. V Vevčki vesi pri Velenju je zgorela 1. t. m. hiša pri vinogradu Florijana Zerdoner. Kako je ogenj nastal, se ne ve. — V občini Blanca pri Sevnici je zgorelo 2. t. m. gospodarsko poslopje veleposestnika Rudolfa Ot. Zanetil je otrok, ki se je igral z vžigalicami. — V Brezovci pri Brežicah je začel goreti 7. t. m. okoli treh popoldne svinjski hlev posestnika Janeza Rozman. Ogenj se je hitro razširil tudi na hišo in gospodarsko poslopje ter vse popolnoma upepelil. Zgorelo je tudi vso pohištvo in vsa živila. Posestnika, ki leži bolan v bolnišnici v Brežicah, je šla obiskat njegova žena in so bili medtem otroci sami doma. Bržkone so se igrali s šibicami ter zanetili ogenj. Rozman je bil zavarovan.

Ptujske novice. V Ptuj so v prometu ponarejeni goldinarji. Spoznajo se samo na tem, da so temnejši in da imajo slabši zvok. — Alojzija Rukler iz Kicar, katerega je sodnija zasedovala, so prijeli v Ptuj.

Samomor. V Loki pri Št. Janžu na Dravskem polju se je obesil v petek, dne 8. t. m. prevžitkar Štefan Štefanič.

Tatvine. Jozefa Fras od Sv. Barbare pri Vurberku je bila aretirana v Mariboru, ker je ukradla posestniku Francu Damiš v Dobrenju iz vrta zelenjavo ter jo hotela prodati na trgu v Mariboru. — V Mestnem vrhu pri Ptuj je bila ukradena posestniku Francu Nemeč krava, vredna 100 kron. — Marijo Bombek in njenega sina Jožefa iz Rogoznice pri Ptuj so zaprli, ker sta kradla kokoši. — Na Ptujski gori so prijeli krojaškega pomočnika V. Moneti, ker je kradel svojemu mojstru obleko. — Posestnici Julijani Lemež v Poberžah pri Mariboru je ukradel neznan tat hranil. knjižico za 4900 kron, glasečo se na ime Julijana Prevolšek.

Celjske novice. Politično društvo je priredilo pretekli teden v sredo shod v Trnovljah, ki je bil jako dobro obiskan. Govori so bili navdušeno odobravan. — Železniško ministrstvo je dovolilo inženirju H. vitezu Heider, da začne meriti železnico Celje-Vojnik. — V četrtek, dne 4. junija ob 10. uri dopol. se bode vršil v celjskem Narodn. domu redni občni zbor »Zveze slovenskih posojilnic.«

Volitve v celjski mestni zastop se vrše 18., 19. in 20. t. m. in sicer voli III. razred 18., II. razred 19. in I. razred 20.

Okrajni šolski svet celjski je v svoji seji dne 1. t. m. imenoval gđ. Mar. Moos (iz Gotovelj) za pom. učiteljico v Liboje; sklepal o razširjenju dvorazrednice v Galiciji v trirazrednico, oziroma o ustanovitvi nove šole v Trnovem pri Galiciji ter o izšolanju nekaterih hiš v Cerovcu iz šole v Dramljah k oni v Blagovni; priporočal dež. šolskemu svetu nekaj prošenj za podelitev starostnih doklad; vzel na znanje poročilo o nadzoru nekaterih šol ter izrekel zahvalo a) krajnemu šolskemu svetu za okolico Celje za njegovo veliko prijaznost in požrtvovalnost šoli in učiteljstvu, b) č. šolskim sestram v Celju za njih milo oskrbovanje revnih otrok posebno v zimskem času, c) g. L. Šahu, nadučitelju v Teharjih za njegovo marljivost pri osnovi šolske kuhinje za revno mladino, ter končno sklepal o ustanovitvi dekliške šole za okolico Celje, odnosno o kraju, kjer bi ista stala.

Porotne obravnave v Celju. V ponedeljek, dne 11. t. m. se je začelo porotno zasedanje pri celjskem okrožnem sodišču. Prvi dan, v ponedeljek, je stal pred porotniki 25 letni posestniški sin Gumzej v Spod. Lažah. Udaril je posestnika Kolarja, ki ga je bil s palco, s sekuro po glavi, da se je isti zgrudil težko poškodovan na tla. Porotniki so ga spoznali krivim prestopka zoper silobran in je bil Gumzej obsojen na šest mesecev zapora.

V Piščah so dobili brzojavni urad, ki je začel 9. majnika poslovati. — Stavbišče za novo 4 ozir. 5 razrednico je že kupljeno na prav lepem in ugodnem prostoru, ter se še letos začne zidati.

Cerkvene stvari.

V Mariboru je umrl 7. t. m. popoldne veleč. g. P. Ludovik Wellenthal, frančiškan in knezoškofijski duhovni svetovalec. Pokojni je bil obče priljubljen duhovnik. R. i. p.!

Na Westfalskem se mudita zdaj dva slovenska frančiškana P. Matej Vidmar in P. Salvator Zebec.

Romarski vlak na Brezje in Bled gre dne 25. majnika t. l. od Polzele v Savinjski dolini točno ob 6. uri zjutraj. Ustavi se na vse postajah. V Celje dospe ob 6. uri 45 minut. Vrne se dne 26. t. m. in dospe zvečer na Polzele. Romanje prirede dekliške Marijine družbe iz celjskega okraja. Udeležiti se ga pa lahko vsakdo, kdor hoče. Oglasiti se je do 21. t. mes. pri domačih dušnih pastirjih, kjer se tudi voznina plača. Vozna cena in natančni red naznani se v posameznih župnijah po lepakih.

Društvena poročila.

Slovenski igralci iz Ljubljane bodo predstavljali v soboto 16. maja v »Narodnem domu« v Mariboru veselo igro »Huzarji« in v nedeljo 17. maja v Ljutomeru igro »Ženski Otelo«. Predstave se začnejo ob 8. uri zvečer.

Ustanovni občni zbor »Zgodovinskega društva« za Slov. Štajersko se vrši dne 28. majnika t. l. ob 4. uri popoldne v mali dvorani »Narodnega doma« v Mariboru po sledečem vspredu: 1. Poročilo osnovalnega odbora. 2. Volitev društvenega odbora. 3. Nasveti in predlogi. K obilni udeležbi uljudno vabi osnovalni odbor.

Športno društvo v Mariboru priredi v četrtek, dne 21. t. m. izlet v Hoče. Vabijo se vsi prijatelji društva!

Puščava nad Mariborom. Na praznik varstva sv. Jožefa se je blagoslovila zastava tukajšnjega kat. delavskega društva. Blagoslovil jo je preč. g. kanonik dr. M. Matek. Precej gostov je pripeljalo seboj kat. delavsko društvo pod svojo zastavo iz Maribora. Kurovali ste dve vrlji gospodinji Cila Korman in Urs. Karničnik. Po popoldanski službi božji je bila ljudska veselica na vrtu Ejholcerjevem. Mlademu društvu želimo rast in procvit!

Kmetijska zadruga v Slivnici ima občni zbor dne 17. maja ob 3. uri popoldne v združnem skladišču v Račjem. Na dnevnem

redu je: 1. Pregled računa za leto 1902. 2. Izplača obresti od deležev. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Nasveti. K obilni udeležbi vabi Načelnštvo.

Kmetijsko bralno društvo v Hajdini priredi dne 21. maja poučni shod, pri katerem bo predaval potovalni učitelj gosp. Bele o sadjarstvu in vinarstvu. Kmetje pridite v obilnem številu!

Kapela pri Radgoni. Slavna posojilnica v Gor. Radgoni je darovala tukajšnjemu bral. društvu 20 K, za kar ji bodi iskrena zahvala. Naj bi sl. posojilnica našla nekaj posnemovalcev! — Odbor.

Slov. kat. akad. društvo »Zarja« v Gradcu si je izbralo na I. občnem zboru v letnem tečaju 1902 sledeči odbor: predsednik fil. Fr. Kolenec, podpredsednik tehn. Rudolf Podkrajšek, tajnik fil. Josip Malnar, blagajnik fil. Ant. Detela, gospodar. fil. Anton Rabuza.

V Šentjanžu na Drav. polju je bila zadnje nedeljo lepa slavnost. Vršil se je ustanovni občni zbor »Izobraževal. društva« ter se s tem izpolnila iskrena želja naše mladine in drugih rodoljubov. Po slavnostnem govoru preč. g. provizorja Gomilška od Sv. Barbare, kateri je z navdušenimi besedami razložil zbranim pomen tega novega društva, so se sprejemali udje, katerih se je vpisalo 92. Za zabavni del so skrbeli tamburaši iz Hajdine, kateri so pod vodstvom cenj. gosp. učitelja Purgujca občinstvo očarali s svojim krasnim tamburanjem. Zanimanje za te je bilo velikansko, posebno zato, ker tudi naše društvo misli osnovati enaki zbor. Presenetile so nas tudi pevke od Sv. Barbare, katere so nam krasno zapele »venček nar. pesmi.« Novoizvoljeni odbor izreka obema zboroma, kakor tudi onim gostom, kateri so moralno in denarno podpirali naše novo društvo, najprišrečnejšo zahvalo, društvnikom pa kliče: Naprej! Vsak naj stori svojo dolžnost in veselje tega dneva se bo večkrat ponovilo. — Šentjanž na Drav. polju, 12. maja 1903. — Za odbor: P. Loparnik.

Požar. bramba na Cvenu je dopolnila deset let svojega obstanka. V pogledu na to se je na praznik sv. Florijana vršila primerna cerkvena slavnost v Ljutomeru in zvečer društvena veselica. Društvo šteje 52 gasilcev. Požarniki z 10 letnim službovanjem dobijo po dva narodna znaka na rokav, oni po pet let pa po en trak. V novi odbor so bili izvoljeni stari odborniki: Načeln. Josip Rajh, namestnik Jos. Slavič, blagajnik Iv. Škrget, orodje-skrbnik Jos. Karba, plezalstvenik Fr. Makoter, zdravstvenik Martin Babič, varstvenik Alojzij Kardinar; brizgalniki: Fr. Puconja za okoliš Cven, Matija Rus za Gor. Krapje, Mat. Kovaičič za Moto, Iv. Smodiš za Spod. Krapje. — »Slov. Gospodar« pristavlja: Občina Cven obstoji iz čvetero vasij: Gor. Krapje, Spod. Krapje, Mota, Cven. Ti kraji spadajo pod župnijo Ljutomer. V vzgledni občini delujejo: a) krščanska ljubezen, b) razumnost; c) šolatrirazrednica, t. j. od leta 1882, d) »Kmetijsko društvo«, e) »Bikorejska zadruga«, e) »Posojilnica«, f) »Bral. društvo«, g) »Ognje-gasno društvo«, h) zbor tamburaško-pevski, i) še kaj več? Na Štajerskem pa ni občine kmetske jednake onej na Cvenu.

Iz Ormoža. Da Slovenci tukaj napredujemo, nam je dokaz zopet veselica, katero nam je priredila naša »Čitalnica« v nedeljo, dne 3. t. m. Veliki prostor v slovenski šoli je bil natlačeno poln domačega ljudstva, kakor tudi gostov od vseh strani. Na vspredu so bile tri veseloigre in sicer: »Mutec«, »Bratranec« in »Popolna žena«. V odmorih pa so se slišali mili glasovi glasovirja, ki so jako vplivali na srca vseh navzočih. Po predstavah se je nadalje vršila prosta zabava v gostilni gosp. Gomzeja, ki je trajala pozno v noč. Ta veselica je torej v vsakem smislu izvrstno uspeła, ona ni razveselila samo nekaterih, kakor se to večkrat lahko opazuje, ampak obče vse navzoče. Srce vsakega je kipeło navdušenja in veselja kakor pomlad, ki se je začela veselo razcvitati, v delovanju

našega lepega okraja. Za to pa se imamo posebno zahvaliti našemu gospodu dr. Omulecu, nadalje izrekamo zahvalo vrlim igralcam gospicam: Miciki, Štefaniji in Pavli Pernatovi, Angelini Petovarovi in Idici Uršič ter igralcem gospodom: inženjerju Lupša, učit. Serajniku, stud. iur. Pernatu, uradniku Grivcu in Blagoviču; posebej še tudi gđ. učit. Mileni Lazarjevi za krasno godbo. Tako je lepo, le vrlo naprej. — Živijo!

Veteransko društvo na Ptujski gori ima svoj občni zbor dne 21. maja t. l. popoldan ob 2. uri v prostorih gosp. Franca Nerat. Ob 4. uri popoldan se bode zborovalo pri vsakem številu povabljenih gostov.

Slov. kat. akad. društvo »Danica« na Dunaju si je na prvem občnem zboru za letni tečaj izvolilo sledeči odbor: Predsednik cand. phil. Ivan Grafenauer; podpredsednik cand. jur. Anton Kralj; tajnik cand. jur. Mihael Pintar; blagajnik cand. jur. Anton Vagaja; knjižničar stud. med. Anton Rasberger; arhivar stud. phil. Vincencij Marinko.

Iz drugih krajev.

Prve črešnje. V Gorici so se prodajale v sredo, dne 6. t. m. prve letošnje črešnje.

Maščevanje srbske kraljice. Iz Belgrada poročajo: Soproga nekega bivšega ministra, ki je najsrdečjša skrivna sovražnica kraljice Drage, je morala nedavno kot odbornica nekega dobrodelnega društva z odborom v avdijenco h kraljici Dragi. Dotična gospa je nastopila tako, kakor bi ji bili dvorni običaji popolnoma neznani, in ni poljubila kraljici roke. Drugi dan se je gospa bahala v neki družbi s svojim »pogumom«. Neka dama je to kraljici povedala in dan po tem se je pripeljala dvorna kočija pred stanovanje dotične gospe. Iz voza je stopila kraljičina dvorna dama, ki je pozvala gospo, naj se takoj pelje h kraljici. V kraljevem dvorcu je hotela gospa podati se v sprejemno sobo kraljice Drage, ta pa je stala že na pragu in ponudila je v poljub gospej svojo roko, ne da bi rekla besedice. Hočeš, nočeš, je gospa morala poljubiti roko kraljici, ki jo je ježno pogledala. »Sedaj pa marš ven!« je zaklicala kraljica osramočeni gospej in ji pokazala vrata.

Lurška jama se ne zapre. Deputaciji senatorjev, poslancev in generalnih svetnikov okraja Hautes Pyrenées, kjer se nahaja lurška jama, je obljubil ministerski predsednik Combes, da se sedaj bazilika in jama ne bo zaprla, da se tako ne povzroči kaka škoda gospodarski koristi kraja. Seveda s tem ni rečeno, da vlada ne prežene ondotnih redovnikov.

Kako dolgo žive nekatere živali. Statistika nam podaja zanimivih in čudovitih stvari, kojim moramo nazadnje verovati, dasi se nam zde neverjetne in pretirane. Tukaj par podatkov, kako dolgo živali žive, kojih pa seveda veliki del popreje pogine, ker jih človek pobije v svojo korist. Konj in osel živita navadno do 35 let; vol, koza, svinja in mačka do 15; zajec od 8 do 10; gos do 30; kokoš do 12 let; jelen doseže 100 let kakor papiga in slon, ki živita celo po dvesto let.

Nečloveška mati. Iz Budjevic se poroča, da je dekla Ana Doubek iz Tremlesa svojega novorojenega otroka na majhne koščke raztrgala in potem vrgla psu, kateri jih je požrl. Nečloveško mater so takoj zaprli.

Duhovnik prekosil Marconija. Iz Wilkeserre, Pa., poročajo: Oči znanstvenikov se zdaj z zanimanjem obračajo na bližnji holmec Mountainpark, kjer čast. gosp. Josip Murgaš, župnik slovaške cerkve, otvori poskuševalno postajo za svoj pred kratkim ustanovljeni sistem brezžičnega brzojavljenja. Postajo je oskrbela družba centralne železnice v New Jersey, ker se je prepričala, da je iznajdba tega duhovnika velikanske vrednosti. Č. g. Murgaš trdi, da je odpošiljal brzojave na 70 milj po suhem, in pričakuje še večjih vspehov na morju. Ko dovrši svojo iznajdbo, naj se Marconijev sistem le skrije,

kar se tiče daljave in manjših stroškov. Duhovnik Murgas je bil vzgojen na Dunaju in je študiral elektriko dolgih dvajset let ter postal član dunajske »Societe Electrotechnique«. Zadnja štiri leta se je zlasti bavil s spopolnjevanjem brezžične telegrafije. Na svojem domu poleg cerkve je sestavil aparat in dosegel izvrstnih uspehov s primerno majhnimi stroški samo 4000 dolarjev.

Ščuka morilka. Nemški listi poročajo. Neki mlad mož podal se je na zmrzno reko, da bi lovil ribe, toda ni ga bilo nazaj. Ko so drugi dan iskali mladega moža, našli so ga mrtvega na ledu reke. Ko so poskušali mrtvega dvigniti, se je pokazalo, da je bila desna roka v ledu in je led od vseh strani roko zajezil. Razbili so led okrog roke, da bi roko oprostili, toda ko so jo oprostili, so z roko vred tudi potegnili svitlo, 36 funtov težko ščuko, ki se je zagrizla v roko. Videti je bilo, da je mož prebil v led luknjo, skozi katero je vrgel vado, v katero

se je zagrizla ščuka. Ker pa je bila riba prevelika in je ribič ni mogel skozi luknjo potegniti na dan, hotel je ščuko z roko izvleči, toda zaradi premale luknje ni mogel izvleči ribe, in se je, ker se je riba zagrizla tako v njegovo roko, tudi ne oprostiti. Vsled bolečin je revež omedlel in na ledu zmrznil.

Grozen čin zblaznele matere. Na Dunaju je soproga pošnega komisarja ustrelila svojo lastno 4letno hčerko. Vzela je zjutraj, ko je bila sama doma, speče dete k sebi v postelj in je ustrelila v sence. Ko so po tem groznem činu in začuvši strel, prihiteli drugi hišni prebivalci, je nesrečna žena ležala povsem mirno poleg mrtvega otročiča. Revici, ki je bila že dolgo sila nervozna, se je zmešalo v glavi. Drugi trije otroci na srečo niso bili doma.

Loterijske številke

Gradec 9. maja: 64, 29, 72, 62, 33.
Dunaj 9. maja: 21, 84, 1, 48, 51.

Društvena naznanila.

Dne 17. maja: »Dekliške Marijine družbe pri Sv. Petru in Pavlu pri Ptuj« gled. predstava »Lurska pastarica«. Začetek po večernicah.
Dne 21. maja: »Katol. braln. društva na Polzeli« gledališki predstavi »Zakleta soba« in »Lurska pastarica«. Začetek ob 3. popol.

Trgovina obstoja že 35 let.

Ustanovljena leta 1868.

Najboljše se kupi pri obče znani domači zanesljivi trgovini z manufakturnim blagom

Karol Worsche

„pri solncu“

poprj Joh. Grubitsch 266 10-1

Gospoka ulica št. 10 **Maribor**

Maribor Herrengasse Nr. 10

katera priporoča slavn. občinstvu svoje pomladanske in letne novosti, bodisi za moške ali ženske obleke v veliki in lepi izbiri, po izredno najnižji ceni.

Sukno (štof) za celo moško obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste, gladki črni rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenno blago.

Lepa pristna volna za celo žensko obleko gld. 1.40, 1.80, 2.30, 3.— in naprej do najfinejše vrste v najnovjših modnih barvah; izvrstni lepi svileni robci za na glavo od gld. —.65. —.80, —.90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej do najfinejše vrste.

Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradlna za postelje, posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej, izgotovljene rjuhe od gld. —.90 naprej, prti, servijeti, brisače, vsakovrstno opravilo in mnogo drugoga. — Za zanesljivo blago, dobro postrežbo in pravično mero se jamči.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Najmanjša objava 45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkratna objava po dogovoru.

Proda se.

Hiša z vrtom na Spod. Bregu, komaj 10 minut od mesta Ptuj, se proda. Prpravna je za obrtnika, kakor: kovača, ključavničarja, kolarja, sodarja itd. V tej hiši obstoji 25 let kovačija s prav dobrim uspehom. Cena se izve pri lastnici Tereziji Kukovec na Spodnjem Bregu pri Ptuj. 210 3-3

Nova hiša s 3 sobami, 2 kuhinjama, 10 minut od Maribora, 12 let davka prosta, se zavoljo preselitve takoj proda za 2600 gld. Vpraša se pri g. Novaku v Mariboru, Bergstr. 8. 209 3-3

Borovo gošo pri Bohovi, polovica posekane, polovica pa še stoji, je na prodaj. Več pri lastniku Jan. Novaku. 205 3-3

Posestvo z mlinom na eden tečaj (zmiraj močna voda), 2 oralna vinograda, 2 oralna njive, 4 orale travišča s sadnim drevjem, 1 oral loga, poslopja nova in vsa v dobrem stanu, se zelo po ceni proda. Terezija Mihelič v Šegi, pošta Makole. 213 3-3

Acitelinaparat, za 10 močnih luči, v dobrem stanu, se po ceni proda. Vinc. Šuster, Vitanje. 207 3-3

Lepa hiša z gostilno, žganjetočem, malo trgovino, prodajo tobaka, se proda po jako nizki ceni. Hiša ima 5 sob, kuhinjo štedilnim ognjiščem, dve kleti, lepa vrta za zelenjavo, lep sadonosnik, svinjaki in hlev za krave. Zemljišča je okoli en oral, ki je blizu mesta in kolodvora na Spod. Štajerskem. Jako primerno za izlet. Kdo, pove upravnistvo. 214 3-3

Nova hiša v Mariboru s 6 stanovanji in celo hišno pripravo, na prijetnem prostoru z letnim dobičkom 500 gld. se proda po zelo nizki ceni. Naslov pove upravnistvo. 212 8-3

Dobro idoča gostilna s 5 sobami in nekaj poljem, 20 minut od Maribora, se zaradi boleznitakoj proda. Kje, pove upravnistvo. 228 2-2

Hiša v Studencih št. 137 v bližini cerkve se proda. 240 5-2

Hiša s 5 sobami in en oral njive, dva svinjska hleva, je na prodaj v Studencih št. 18 za 2600 gld. 247 3-2

Hrastove doge in debela, po zimi sekano in dobro izsušeno, kupuje vsaki čas po najvišji ceni Jožef Hvalec, sodar, Maribor, Mühlgasse. 248 3-2

Posestvo na Veilki Zimici, obstoječe iz njive, sadonosnika, gozda, zidane hiše, stiskalnice in novimi blevi, vse v dobrem stanu in v lepi legi, 71 oralov, se proda. Janez Slačik na Veliki Zimici pri Sv. Petru pri Mariboru. 360 3-1

Ednonadstropna hiša z gostilno in 1200 gld. letnim dohodkom na najemini, posebno sposobna za mesarja, se proda pod zelo ugodnimi pogoji za 20.000 gld. Naslov pri upravnistvu. 254 3-1

Dva parcellirana stavbišča v Du-hatschstrasse v Mariboru, m² po 4-5 gld. se proda. Naslov pri upravn. 255 6-1

V najem se da.

Mlin z dvema tečajema, stalno vodo, z opeko krit, majhnim vrtom in gozdičem, se da v najem, ali se pod ugodnimi pogoji proda za 600 gld. — Naslov pove upravnistvo. 233 2-2

Odda se.

Stanovanje blizu Pragarskega, spsobno za vsako obrt, se odda. Vpraša se pri upravnistvu. 208 3-3

Proste službe.

Kuharica, večša poljskega dela, ki je bila gospodinja v župnišču, išče jednake službe. Naslov pri gospej Celan, Maribor, Schmidtplatz št. 3. 229 3-2

Učenca sprejme takoj Konrad Zamolo v Framu pri Mariboru. 244 4-2

Učenec se sprejme pri ključavničarskem mojstru Matiji Hočevnar na Ragoznici pri Ptuj. 242 2-2

Učenca v trgovino mešanega blaga sprejme takoj Jožef Horvat v Gorišnici pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Moškanjci. 258 1-1

Trgnvski pomočnik, večš mešane trgovine, želi svojo službo menjati. Naslov pri upravnistvu. 256 4-1

Razno.

Dve deklici se sprejmeta na hrano in stanovanje. Kje, pove upravn. 207 3-3

Stefan Kaufman

trgovec z železnino v Radgoni

priporoča slav. občinstvu najboljše motike, lopate in drugo železnino po najnižji ceni. — Točna in solidna postrežba. 119 8-7

Vizitnice

vsakojake vrste priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Razglas.

Ker na dne 5. maja 1903 določeni občni zbor ni bil sklepčen, vrši se novi občni zbor v smislu pravil na dan 26. majnika 1903 ob 3. uri popol., ki bode pri vsakem številu udov sklepčen.

Posojilnica v Marnbergu.

267 3-1

Mihaela Ilger sin

urar, prodajalec zlatnine in srebrnine

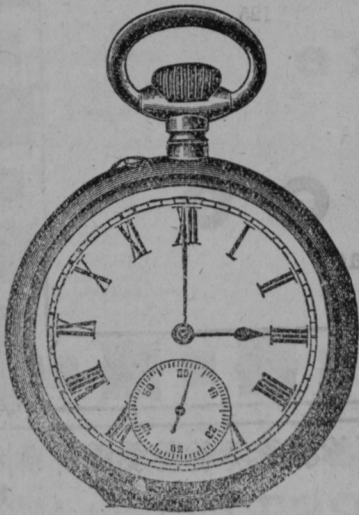
241 12-2

Poštna ulica 1.

MARIBOR

Postgasse 1.

Ustanovljeno l. 1860.

Ura iz nikla 2.80, 3.25 gld.;
iz srebra 4.—, 4.50, 5.— gld.;
s 3 pokrovi 5.50, 6.—, 6.50, 7.—
do 12 gld.

Srebrna ura 4.—, 5.50, 6.— gld.
Anker ure od 7 do 12 gld.
Jamči se 3 leta.

Srebrnaura 5.50, 6.—, 6.50 gld.
Anker s 15 kamni 8 do 12 gld.

Proda se: 252
3-2

Posestvo v lepi legi pri Mali Nedelji, s hišo, gospodarskim poslopjem, vrtom za zelenjavo, dvema sadnosnikoma, vrta in njivami, vse blizu hiše. se proda za 4500 gld.; vknjiženih je 1900 gld. od posojilnice v Rad-
Posestvo s hišo z dvema sobama, kuhinjo, vinsko kletjo, stikalnico, hlevom za konje in krave ter svinje, dalje okoli 2 in pol oralov vinograda, polje, gozd, sadonosnik, vsega skupaj okoli 8-9 oralov so proda v Muravcih pri Mali Nedelji. — Oba posestva se takoj prodasta pod jako ugodnimi pogoji. Vpraša se: P. Wressnig, Maribor, Triesterstr. 3.

Poljski malec

(gips) 106 12-8

ki je priznано dobro gnojilo priporoča

M. Berdajs v Mariboru.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sveto birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1.80, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1.60, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1.80.

Sv. birma,

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.

1 kom. velja 10v, 10 kom. K—90., in 100 kom. K 8.—.

VABILO

na 262 1-1

občni zbor

Kmet. društva v Leskovcu, reg. zadr. z omej. zav., kateri se bo vršil

dne 24. maja 1903, ob 3. uri popol. v lastni društveni hiši.

Dneyni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Potrjenje računa za l. 1902. 4. Volitev odbor. 5. Razni predlogi in nasveti načelstva. 6. Slučajnosti. Odbor.

Kmetijsko društvo na Frankolovem registr. zadr. z omej. zavezo, bo imelo svoj

263 1-1

redni občni zbor

dne 1. junija 1903, t. j. na binkoštni pondeljek po večernicah v lastnih prostorih s sledečim vspeedom:

1. Poročilo načelstva. 2. Predložitev letnega računa 1902 ter istega odobrenje. 3. Volitev članov v načelstvo in nadzorstvo. 4. Sklep glede premembe pravil. 5. Prosti predlogi. — K obilni vdeležbi vljudno vabi

o d b o r.

Proda se

204 3-3

hiša z jednim travnikom

1 ha 65 a in dvema njivama v Slovenski Bistrici št. 69, kjer je bila stara loterija, pod jako ugodnimi pogoji. Hiša ima tudi vrt in stanovanje za pet strank. Več pov. župnijsko predstojništvo v Črešnjevci pri Slov. Bistrici.

RAZGLAS.

Na dežel. sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bo vršil v dobi od 15. do 20. junija poletni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo, ob enem pa tudi tečaj za viničarje in sadjarje. Namen prvega tečaja je teoretičen in praktičen pouk o poletnih delih v vinogradu in sadonosniku ter zatiranju raznih škodljivcev. Z drugim tečajem se pa namerava vdeležence zgolj praktično izvežbati.

Število vdeležencev vinarskega in sadjarskega tečaja omejeno je z učitelji vred, ki so od dežel. šolsk. sveta štajerskega k temu tečaju odposlani, 40 oseb. Viničarskega in sadjarskega tečaja vdeleži se lahko 20 oseb. Šolnina se ne zahteva nikaka.

Prosileci za sprejem v viničarski in sadjarski tečaj dobijo v tem razmerju, kakor so sredstva na razpolago, podpore. Kdor pa hoče podporo, ta mora to v prošnji odločno navesti kakor tudi od občine potrjene sledeče dokaze priložiti:

1. da so ali sami podpore potrebni posestniki ali da so
2. sinovi takih posestnikov in da delajo na domačem posestvu
3. ali pa da so viničarji takih posestnikov.

V prošnji za sprejem v tečaj je treba tudi starost prosilca navesti. Tisti pa, ki ne zahtevajo podpore, naj to v prošnji za sprejem posebej izjavijo.

Teoretični pouk za vinogradarstvo in sadjarstvo se prične dne 15. junija ob 9. uri dopol. Vdeleženci tečaja za viničarje in sadjarje morajo se pa že istega dne ob 8. uri zjutraj zglasiti.

Prošnje za vsprejem v te tečaje sprejemajo se do 1. junija pri podpisnem ravnateljstvu. 264 1-1

Ravnateljstvo dežel. sadj. in vinar. šole v Mariboru.

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo kotlov za kuhanje žganja, kotlov za perilo in peronospera brizgalnice.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 13-1

NAZNANILO.

V svrhu uničevanja medene rose (Oidium Tuckeri) oddaja deželno poskuševališče (Landes-Versuchsstation) v Gradcu (Heinrichstrasse 47) in deželno poskuševališče v Mariboru žvepleni prah v vrečah po 50 kg za 8 K (100 kg 16 K). — Pod 50 kg se ne oddaja.

Naročila se naj pošljejo z denarjem in natančnim naznanilom naslova (zadnje pošte ali železnične postaje) na jedno navedenih poskuševališč.

Žvepleni prah je najfinejše vrste (90 do 95 % droben) in se njega čistost preiskuje pred pošiljanjem od deželnih strokovnjakov. Vsaki pošiljki se pridene o porabi žvepla kratko navodilo.

Gradec, meseca majnika 1903.

259 3-1

Od dežel. odbora štajerskega.

Edmund grof Attems.

Tovarna za opeko in peči
F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani

ponudi poljubne množine

125 10-9

zarebane strešne opeke
 (Strangfalz - Dachziegel)

rudeče in črne in

glinastih pečij

Na željo pošljemo drage volje **vzorke** in nastavimo **najnižje cene.**

Solidna, dobra in točna postrežba.

Za škropljenje trt se k bakreni galici rad primeša 261 4-1

Paurov patentirani lug,

kateri se bolje prilaga škropivu, kakor dosedaj rabljeno apno.

S primešanjem tega luga se potrebuje polovica manj bakrene galice in je zraven tega tudi veliko ceneji ko galica.

S **Paurovim patentiranim lugom** poškrapljene trte obrodijo kaj dobro in se razlikujejo od drugih v tem, da so jako lepe, zdrave in še pozno v jeseni zelene. — Tudi se s škropljenjem tega **Paurovega patentiranega luga** zabrani njiloba grozdja. — To resnico potrjuje več izkušenih vinorejcev, ki ta **Paurov patentirani lug** z najboljšimi vspehi že več let rabijo. — Pripravi se **Paurov patentirani lug** na ta način, da se posebej raztopi v gorke vodi in še le potem primeša raztopljeni galici. — Za prvo škropljenje se vzame 1 1/2 kg bakrene galsce 1 kg Paurovega patentiranega luga; za drugo škropljenje pa 2 kg bakrene galice in 1 1/2 kg Paurovega patentiranega luga na polovnjak vode.

Dobiva se v vsaki večji **špecerijiški trgovini** ali pa pri izdelovalcu **Konradu Pauro** na Polzeli v Savinjski dolini.

Semena!

Semena!

Vse vrste

travnega semena

kakor tudi **deteljsko, gozdno in zeliščno seme**

v izvrstni kvaliteti,

ki imenitno klije, priporoča za najnižjo ceno 105 12-11

M. Berdajs,

trgovina z mešanim blagom in semenjem **Maribor** na Sofijnem trgu. **Maribor**

Jožef Klasič

fresko, cerkveni in dekoracijski slikar

XXXXXX v **Mariboru** XXXX
 XXXX Kaiserstrasse št. 18 XXXX

se priporoča veleč. duhovščini in cenj. p. n. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih del, katero izvrši umetno in kolikor mogoče točno in ceno.

Naznanilo.

Alojzij Hibler, trgovec in posestnik žage pri Sv. Benediktu v Slov. gor., naznanja slavn. občinstvu, da je zgotovil **žago**, katero goni bencin. — Žaga se vsaki dan. — Kdor od daleč svoje plohe pripelje, lahko takoj počaka na veske. — Za rez se plačuje od 8 do 24 vin., tedej dobi vse deske nazaj, kdor hoče desko pustiti, plača polovico manj. — K mnogobrojnemu obisku vabi spoštovanjem

257 1-1

Alojzij Hibler.

Stanje hranil. vlog 17 milijonov . Rezervni zaklad nad 400.000 .

Mestna hranilnica ljubljanska

320 11

na Mestnem trgu

zraven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

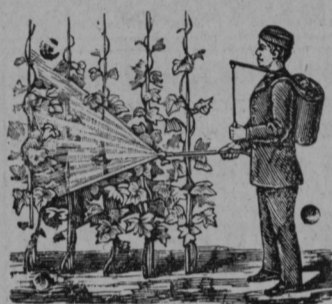
Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dožnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedej mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 1/2% do 5%.

JOŽEF PRSTEC, 203 8

nasled. **F. X. Halbärtha**

trgovina z železnino v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 3.

Vse cenejše kot v vsaki drugi trgovini!

priporoča svojo mnogovrstno zalogo najboljšega štajerskega kovanega železa najboljši Portland cement in Roman cement, traverze itd.

Za spomladni in letni čas patentirane **F. X. Halbärtha**

Peronosporabrizgalnice

dalje najboljše trake za požlahtenje, mlatilnice, kakor tudi vsakovrstno drugo orodje po najnižji ceni.

Najtrpežnejše kose
 za katere se jamči.

Velika zaloga **nagrobnihi križev, kuhinjske posode in orodja** za kovače, posamezni deli za **strelovode, lep** za strehe, (Dachpappe), izolirne plošče itd.

pri **Mariji lurški**

P. SREBRE,

Maribor. Tegetthoffova ul. 23. Maribor.

Mnogovrstna zaloga pohištva, 129 24-9

poliranega, iz orehovega lesa in poliranega mehkega lesa; **zofe, divani, matraci, žični matraci, posteljne vloge, preproge, zastori, odeje, rjuhe, perje in puh** za podzglavnike, **brisalke, kuverte in namizne prte.**

Raznovrstno blago

za **moške in ženske obleke.** Sukno za talarje in cele obleke za velečast. gospode mašnike.

Vse zelo po ceni!

pri **Mariji lurški**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. **Renčni davek** od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojem premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev.